De samenwerking tussen huisartsen en tabakologen: een ?rokend? succes?

Haio: EECKHOUT Thomas , KUL
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: VERMANDERE Dirk

Context: Ondanks de bestaande hulpmiddelen en de voorbije ontradingscampagnes van de regering rookt nog steeds ongeveer 1/5 van de Belgische bevolking. Stoppen met roken is de enige doeltreffende interventie voor rokers om hun gezondheid drastisch te verbeteren. Sinds 2009 is het in België mogelijk om zich te laten begeleiden door een tabakoloog.

Onderzoeksvraag: Hoe loopt de samenwerking tussen huisartsen en tabakologen voor rookstopbegeleiding op dit moment? Welke aspecten lopen goed en welke zijn voor verbetering vatbaar? Wat vinden de huisartsen en de tabakologen zelf van die samenwerking en wat verwachten ze er van?

Methode: Er werd een kwalitatieve studie uitgevoerd met behulp van semi-gestructureerde interviews. Acht tabakologen en acht huisartsen kregen dezelfde hoofdvraag voorgeschoteld: hoe verloopt de samenwerking tussen huisartsen en tabakologen volgens u? Wat verloopt er goed en wat kan beter? Elke deelnemer was vrij om alles te vertellen wat hij kwijt wilde over dit thema. De resultaten werden nadien verwerkt met behulp van het analyseprogramma NVIVO?.

Resultaten: De meeste huisartsen en tabakologen verklaren nog maar weinig samengewerkt te hebben. Als belangrijkste drempel voor de samenwerking wordt vermeld dat tabakologen en hun werkwijze nog steeds ongekend terrein zijn voor huisartsen en patiënten. Veel huisartsen en tabakologen willen elkaar wel beter leren kennen en willen van elkaar leren. Op vlak van communicatie is er nog heel wat frustratie. Er bestaat veel onduidelijkheid over de noodzaak van een doorverwijsbrief en wat daar dan precies moet in staan, en bij de huisartsen is er een duidelijke nood aan feedbackinformatie over de patiënten die rookstopbegeleiding volgden. Huisartsen nemen zeer graag de rookstopbegeleiding op zich, hoewel zij hun opleiding tot huisarts hiertoe vaak ontoereikend vinden. Zowel huisartsen als tabakologen zijn ervan overtuigd dat de drempel lager zou liggen als een tabakoloog in een huisartsenpraktijk consultaties houdt. Deze droomsamenwerking lijkt vandaag echter nog niet haalbaar.

Conclusie: Rookstopbegeleiding door een daarvoor opgeleide zorgverlener geeft een significante stijging in het aantal succesvolle stoppogingen. De samenwerking tussen tabakologen en huisartsen voor rookstopbegeleiding is op dit moment nog zeer beperkt. Er moeten maatregelen genomen worden om de bekendheid van tabakologen bij de artsen en rokers te doen toenemen. Via de LOK-vergaderingen zouden huisartsen en tabakologen kennis kunnen maken met elkaar en van elkaar kunnen bijleren. De media heeft de mogelijkheid om de tabakoloog bekend te maken bij het brede publiek. Er moeten duidelijke afspraken gemaakt worden inzake communicatie tussen huisartsen en tabakologen. De drempel tot eerstelijnszorg kan nog lager door deze te bundelen op eenzelfde locatie. Er is onderzoek nodig op grotere schaal naar de samenwerking tussen huisartsen en tabakologen. Er is ook vraag om meer kwantitatief onderzoek te voeren naar slaagkansen van rookstopbegeleiding door huisartsen en tabakologen.